KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.2.2014 r.
COM(2014) 52 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ZA ROK 2012 DOTYCZĄCE SKŁADNIKÓW ŻYWNOŚCI PODDANYCH DZIAŁANIU PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ZA ROK 2012 DOTYCZĄCE SKŁADNIKÓW ŻYWNOŚCI PODDANYCH DZIAŁANIU PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO

1. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie, wymagane na mocy art. 7 ust. 4 dyrektywy 1999/2/WE, obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. Zawiera ono kompilację informacji przekazanych Komisji przez 27 państw członkowskich.

2. PODSTAWA PRAWNA I KONTEKST

Zgodnie z art. 7 ust. 3 dyrektywy 1999/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego[1] państwa członkowskie są zobowiązane do przesyłania Komisji co roku:

– wyników kontroli przeprowadzonych w jednostkach przeprowadzających napromienianie, szczególnie w odniesieniu do kategorii i ilości żywności oraz składników żywności poddawanych napromienianiu oraz stosowanych dawek

oraz

– wyników kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu oraz metod stosowanych do wykrywania, czy produkt został poddany działaniu promieniowania jonizującego.

Artykuł 7 ust. 4 wspomnianej dyrektywy nakłada na Komisję obowiązek opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*:

– szczegółowych danych dotyczących zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich, a także wszelkich zmian ich statusu;

– sprawozdania sporządzonego w oparciu o informacje dostarczane przez krajowe organy nadzoru.

Informacje dotyczące ogólnych aspektów napromieniania żywności są dostępne na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Zdrowia i Konsumentów[2].

2.1. Jednostki przeprowadzające napromienianie

Zgodnie z art. 3 ust. 2 dyrektywy 1999/2/WE żywność i składniki żywności mogą być poddawane napromienianiu wyłącznie w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie. Jednostki w UE są zatwierdzane przez właściwe organy państw członkowskich. Zgodnie z art. 7 ust. 3 państwa członkowskie mają obowiązek przekazywania Komisji wykazów swoich zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie.

[1] Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 16.

[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

Napromienianie żywności i składników żywności może być przeprowadzane wyłącznie za pomocą następujących źródeł:

– promieni gamma pochodzących z nuklidów promieniotwórczych ^{60}Co lub ^{137}Cs;

– promieni rentgenowskich wytwarzanych przez urządzenia obsługiwane na poziomie energii nominalnej (maksymalnej energii kwantowej) wynoszącej 5 MeV lub poniżej tego poziomu;

– elektronów wytwarzanych przez urządzenia obsługiwane na poziomie energii nominalnej (maksymalnej energii kwantowej) wynoszącej 10 MeV lub poniżej tego poziomu.

Wykaz zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich jest publicznie dostępny, gdyż został opublikowany przez Komisję[3].

2.2 Napromieniona żywność oraz składniki żywności

Napromienianie suszonych ziół aromatycznych, przypraw korzennych i warzywnych dozwolone jest w UE na podstawie dyrektywy 1999/3/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego wykazu środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego[4]. Ponadto siedem państw członkowskich powiadomiło Komisję o utrzymaniu krajowych zezwoleń w odniesieniu do niektórych rodzajów żywności oraz składników żywności, zgodnie z art. 4 ust. 4 dyrektywy 1999/2/WE. Wykaz krajowych zezwoleń został opublikowany przez Komisję[5].

Wszelką napromienioną żywność zawierającą jeden napromieniony składnik żywności lub więcej takich składników należy opatrzyć etykietą z napisem „napromienione” lub „poddane promieniowaniu jonizującemu”. Jeśli napromieniony produkt stosowany jest jako składnik żywności złożonej, taki sam napis jest dołączony do nazwy tego składnika w wykazie składników. W przypadku produktów sprzedawanych luzem napis ten umieszcza się łącznie z nazwą produktu na wywieszce lub informacji powyżej lub obok pojemnika, w którym znajdują się te produkty.

Do celów egzekwowania prawidłowego etykietowania i wykrywania niedozwolonych produktów Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN), po uzyskaniu odpowiedniego zlecenia od Komisji Europejskiej, ustalił normy dla kilku metod analitycznych.

3. WYNIKI KONTROLI DOKONANYCH W JEDNOSTKACH PRZEPROWADZAJĄCYCH NAPROMIENIANIE ORAZ STOSOWANE DAWKI

[3] OJ C 265 z 1.9.2012„s. 3.
[4] Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 24.
[5] Dz.U. C 283 z 24.11.2009, s. 5.

W tej części sprawozdania przedstawiono wyniki kontroli dokonanych w jednostkach przeprowadzających napromienianie, w szczególności w odniesieniu do kategorii i ilości produktów poddawanych napromienianiu oraz stosowanych dawek. Według informacji przekazanych przez państwa członkowskie kontrole dokonane przez właściwe organy potwierdziły, że zatwierdzone jednostki przeprowadzające napromienianie są zgodne z wymogami dyrektywy 1999/2/WE.

W poniższych tabelach i wykresach przedstawiono wyniki kontroli przeprowadzonych w 2012 r. w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich UE, w szczególności w odniesieniu do kategorii i ilości żywności oraz składników żywności poddawanych napromienianiu oraz stosowanych dawek.

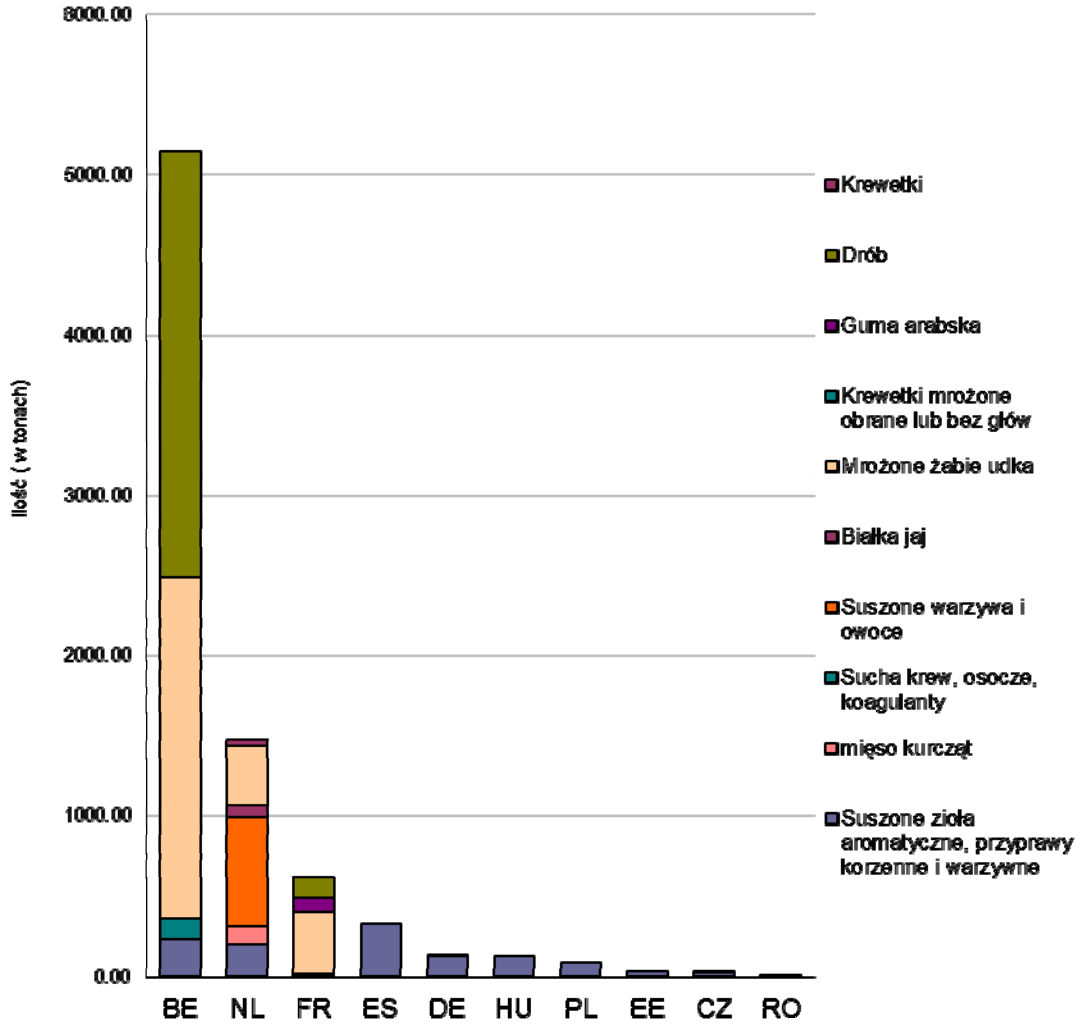
3.1 Podsumowanie sytuacji w UE

Poniższa tabela zawiera zestawienie ilości żywności (w tonach) poddanej działaniu promieniowania jonizującego w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie w Unii Europejskiej.

Państwo członkowskie	**Liczba zatwierdzonych jednostek**	**Ilość (t) poddana napromienianiu**
Belgia	1	5157,7
Bułgaria	2	Żywności nie poddawano napromienianiu
Republika Czeska	1	23,8
Niemcy	4	125,8
Estonia	1	33,7
Hiszpania	2*	326,6
Francja	5	612,9
Włochy	1	Żywności nie poddawano napromienianiu
Węgry	1	124,9
Niderlandy	2	1476,0
Polska	2	89,0
Rumunia	1	1,6
Zjednoczone Królestwo	1	Żywności nie poddawano napromienianiu
Ogółem:	**24**	**7972,1**

* W jednej z tych jednostek nie poddano napromienianiu żadnej żywności.

W poniższej tabeli zsumowano ilość środków spożywczych (w tonach) poddanych promieniowaniu jonizującemu w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie w Unii Europejskiej w 2012 r.:

W następujących państwach członkowskich nie ma żadnych zatwierdzonych jednostek: Dania, Irlandia, Grecja, Cypr, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Malta, Austria, Słowenia, Słowacja, Finlandia, Szwecja, Portugalia.

3.2 Belgia

Środki spożywcze	**Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)**
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	5–9
Sucha krew, osocze, koagulanty	2–4
Mrożone żabie udka	2,7–5,5

Krewetki mrożone obrane lub bez głów	2–7
Drób	2–6,1

3.3 Republika Czeska

Środki spożywcze	**Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)**
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	5,77–9,82
Suszone warzywa i owoce	5,66–6,55

3.4 Niemcy

Środki spożywcze	**Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)**
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	<10

3.5 Estonia

Środki spożywcze	**Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)**
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	10

3.6 Hiszpania

Środki spożywcze	**Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)**
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	9,09

3.7 Francja

Środki spożywcze	**Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)**
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	10
Mrożone żabie udka	5
Guma arabska	3
Drób	5

3.8 Węgry

Środki spożywcze	**Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)**
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	2–10

3.9 Niderlandy

Środki spożywcze	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	6,9
Mięso kurcząt	3,8
Suszone warzywa i owoce	3
Białko jaj	1
Mrożone żabie udka	4
Krewetki	3,2

3.10 Polska

Środki spożywcze	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	5–10

3.11 Rumunia

Środki spożywcze	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	8

4. WYNIKI KONTROLI PRZEPROWADZONYCH NA ETAPIE WPROWADZANIA PRODUKTÓW DO OBROTU ORAZ METODY STOSOWANE DO WYKRYWANIA NAPROMIENIONEJ ŻYWNOŚCI

W poniższych tabelach przedstawiono wyniki kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu oraz metody stosowane do wykrywania, czy produkt został poddany działaniu promieniowania jonizującego.

4.1 Podsumowanie sytuacji w UE

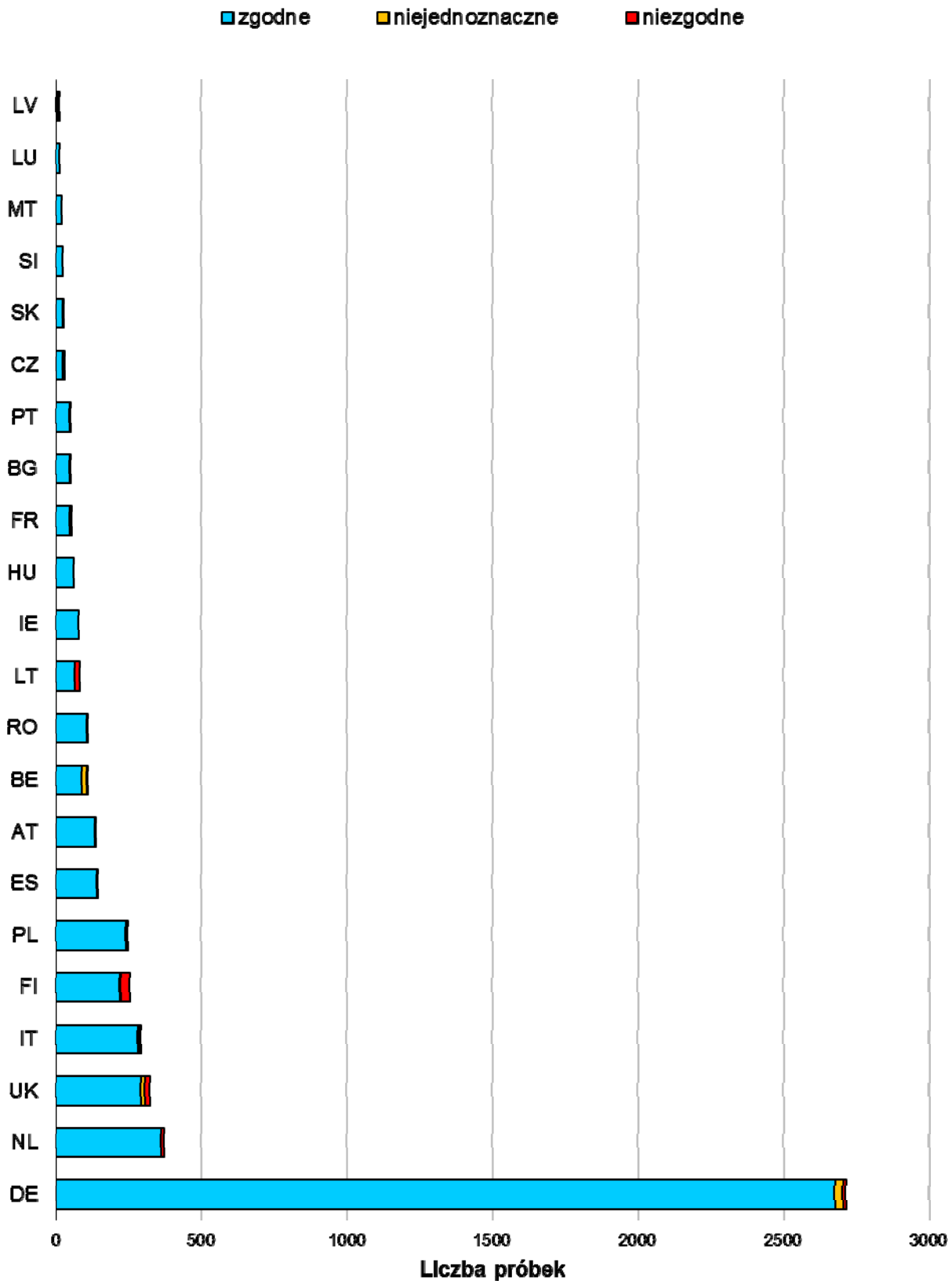
Poniższa tabela zawiera zestawienie zbadanych próbek oraz wyniki otrzymane dla całej Unii Europejskiej:

Państwo członkowskie	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	Liczba próbek ogółem	% w stosunku do łącznej liczby próbek w UE
BE	89	18	3	110	**2,1 %**
BG	47	0	2	49	**0,9 %**
CZ	23	7	0	30	**0,6 %**
DK	NPK	NPK	NPK	NPK	
DE	2676	27	13	2716	**52,4 %**
EE	NPK	NPK	NPK	NPK	

IE	78	0	0	78	**1,5 %**
EL	NPK	NPK	NPK	NPK	
ES	139	1	0	140	**2,7 %**
FR	46	5	3	54	**1,0 %**
IT	281	3	7	291	**5,6 %**
CY	NPK	NPK	NPK	NPK	
LV	6	0	5	11	**0,2 %**
LT	63	0	20	83	**1,6 %**
LU	12	0	0	12	**0,2 %**
HU	60	0	0	60	**1,2 %**
MT	20	0	0	20	**0,4 %**
NL	362	0	11	373	**7,2 %**
AT	132	0	2	134	**2,6 %**
PL	241	1	4	246	**4,7 %**
PT	47	0	2	49	**0,9 %**
RO	104	0	1	105	**2,0 %**
SI	21	0	0	21	**0,4 %**
SK	22	1	0	23	**0,4 %**
FI	219	4	31	254	**4,9 %**
SE	NPK	NPK	NPK	NPK	
UK	291	13	19	323	**6,2 %**
Ogółem w UE	**4979**	**80**	**123**	**5182**	**100,0 %**
	96,1 %	**1,5 %**	**2,4 %**	**100,0 %**	

NPD: Nie przedstawiono danych.
NPK: Nie przeprowadzono kontroli.

Poniższy wykres zawiera zestawienie zbadanych próbek i wyników otrzymanych dla całej Unii Europejskiej:

zgodne
niejednoznaczne
niezgodne
LV
LU
MT
SI
SK
CZ
PT
BG
FR
HU
IE
LT
RO
BE
AT
ES
PL
FI
IT
UK
NL
DE
0
500
1000
1500
2000
2500
3000
Liczba próbek

4.2 Belgia

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 107			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	24	1	0	EN 1788
Produkty zbożowe	8	8	0	EN 1788
Suplementy diety	14	2	2*	EN 1788
Owoce (suszone)	6	3	0	EN 1788
Mięczaki	16	3	1*	EN 1788
Suszone grzyby lub produkty z grzybów suszonych	2	0	0	EN 1788
Nasiona roślin strączkowych	2	0	0	EN 1788
Herbata	16	1	0	EN 1788
Suszone warzywa i produkty warzywne	1	0	0	EN 1788
Ogółem:	**89**	**18**	**3**	
Ogółem % zbadanych próbek	**83 %**	**17 %**	**3 %**	

* błędne oznakowanie

4.3 Bułgaria

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 49			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	19	0	0	EN 1788; EN 1787
Ryby i produkty rybne	2	0	0	EN 1786
Owoce (suszone)	5	0	0	EN 13708
Herbaty ziołowe/napary	8	0	2*	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Posiłki i dania (gotowe)	3	0	0	EN 1788 EN 1787
Orzechy	3	0	0	EN 1788; EN 1787
Mięso drobiowe	5	0	0	EN 1786
Krewetki	2	0	0	EN 1786
Ogółem:	**47**	**0**	**2**	
Ogółem % zbadanych próbek	**96 %**	**0 %**	**4 %**	

* błędne oznakowanie

4.4 Republika Czeska

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 30			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	7	2	0	EN 1788
Suplementy diety	2	0	0	EN 1788
Czosnek	3	0	0	EN 1788
Herbaty ziołowe/napary	3	1	0	EN 1788
Makaron błyskawiczny typu noodle	6	3	0	EN 1788
Suszone grzyby lub produkty z grzybów suszonych	2	1	0	EN 1788
Ogółem:	**23**	**7**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek	**77 %**	**23 %**	**0 %**	

4.5 Dania

Ze względu na ograniczone zasoby finansowe nie przeprowadzono w 2012 r. żadnych kontroli na etapie wprowadzania produktów do obrotu

4.6 Niemcy

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 2716			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	1285	15	4*	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Masło (przyprawiane)	1	0	0	EN 1788; L12.01-1; EN 13751; EN 1787
Zboża, nasiona, warzywa i owoce	94	0	0	EN 1786
Sery (zawierające przyprawy korzenne/zioła)	41	0	0	EN 1788; EN 1787
Sery (bez ziół i przypraw)	1	0	0	EN 1788; EN 1787
Kawa	64	0	0	EN 1786
Skorupiaki, małże, omułki i inne zwierzęta wodne, w tym produkty z nich uzyskane	83	1	2*	EN 1788; EN 13751
Ryby i produkty rybne	121	0	3**	EN 1788; EN 13751; EN 1786
Suplementy diety	97	9	2**	EN 1786
Owoce (suszone)	63	1	1	EN 1788; L12.01-1; EN 13751

Owoce (świeże)	88	0	0	EN 13751; EN 1787; EN 13708
Posiłki i dania (gotowe)	64	1	2**	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Mięso	41	0	0	EN 13751
Mięso (z wyjątkiem drobiu i dziczyzny)	61	0	0	EN 1788; EN 1786
Produkty mięsne (z wyjątkiem kiełbas)	30	0	0	EN 1786
Świeże grzyby	51	0	0	EN 1784; EN 1786
Suszone grzyby lub produkty z grzybów suszonych	111	0	0	EN 1788; EN 1785; ESR; EN 13751
Inne	21	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Jaja i produkty jajeczne	16	0	0	EN 1788; EN 13751
Jadalne nasiona roślin strączkowych, nasiona oleiste, orzechy	15	0	0	EN 1784
Herbata, produkty herbatopodobne	73	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Ziemniaki	30	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Mięso drobiowe	40	0	0	EN 1788; EN 13751
Sosy i zupy (w proszku)	83	0	1*	EN 1784; EN 1786
Produkty wędliniarskie	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Suszone warzywa i produkty warzywne	46	0	0	EN 1784; EN 1786
Warzywa (świeże)	47	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Ogółem:	**2676**	**27**	**13**	
Ogółem % zbadanych próbek	**98 %**	**1 %**	**1 %**	

* błędne oznakowanie
** napromienianie niedozwolone

4.7 Estonia

W 2012 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania do obrotu.

4.8 Irlandia

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 78			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne,	1	0	0	EN 1788; EN

przyprawy korzenne i warzywne				13751
Suplementy diety	4	0	0	EN 1788; EN 13751
Makaron błyskawiczny typu noodle	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Bułka tarta	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Zioła i przyprawy	29	0	0	EN 1788; EN 13751
Sosy i zupy (w proszku)	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Nasiona	6	0	0	EN 1788; EN 13751
Herbata	27	0	0	EN 1788; EN 13751
Ogółem:	**78**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.9 Grecja

W 2012 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania do obrotu.

4.10 Hiszpania

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	**Liczba próbek 140**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	76	1	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Ryby i produkty rybne	30	0	0	EN 13751
Herbaty ziołowe/napary	8	0	0	EN 1787
Mięso i produkty mięsne	2	0	0	EN 13751; EN 1787
Suszone grzyby lub produkty z grzybów suszonych	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Orzechy	6	0	0	EN 1786
Warzywa (świeże)	8	0	0	EN 1786
Ogółem:	**139**	**1**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek	**99 %**	**1 %**	**0 %**	

4.11 Francja

Środki spożywcze	**Liczba próbek 54**	**Zastosowana**

analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	metoda CEN
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	5	0	0	EN 1788
Skorupiaki lub mięczaki (mrożone)	2	0	0	EN 1788
Suplementy diety	6	3	0	EN 1788
Żabie udka	9	0	0	EN 1788
Owoce (suszone)	5	0	0	EN 1788
Herbaty ziołowe/napary	5	0	0	EN 1788
Makaron błyskawiczny typu noodle	1	0	0	EN 1788
Suszone grzyby lub produkty z grzybów suszonych	1	0	0	EN 1784
Awokado	2	1	0	EN 1788
Mięso drobiowe	2	0	0	EN 1786
Sosy i zupy (w proszku)	4	1	3*	EN 1788
Suszone warzywa i produkty warzywne	4	0	0	EN 1784
Ogółem:	**46**	**5**	**3**	
Ogółem % zbadanych próbek	**85 %**	**9 %**	**6 %**	

* błędne oznakowanie

4.12 Włochy

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 291			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła i przyprawy korzenne	96	0	0	EN 1788; EN 13751
Ryby i produkty rybne	5	2	0	EN 13751
Suplementy diety	1	0	0	EN 13783; EN 1788; EN 13751; EN 1787
Suplementy diety	9	1	2	EN 1375; EN 13784; EN 1788; EN 1785;EN 13751; EN 1786
Żabie udka	4	0	5	EN 13751
Owoce (świeże)	3	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787

Czosnek i cebula	14	0	0	EN 1787; EN 13708
Herbaty ziołowe/napary	9	0	0	EN 13751
Ślimaki lądowe	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Mięso	67	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787
Suszone grzyby lub produkty z grzybów suszonych	7	0	0	EN 13751; EN 1785; EN 1786
Orzechy i owoce suszone	14	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787
Nasiona oleiste	6	0	0	EN 13783; EN 1788; EN 13751
Ziemniaki	7	0	0	EN 13751; EN 1787
Nasiona roślin strączkowych	13	0	0	EN 1788; EN 1786
Przyprawy warzywne	9	0	0	EN 13751
Warzywa (świeże)	15	0	0	EN 1787; EN 13708
Pszenica	1	0	0	EN 1788
Ogółem:	**281**	**3**	**7**	
Ogółem % zbadanych próbek	**97 %**	**1 %**	**2 %**	

4,13. Cypr

W 2012 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania produktów do obrotu Na Cyprze nie ma laboratorium przeprowadzającego analizy pod kątem promieniowania jonizującego. Ze względu na ograniczone środki finansowe nie wysłano próbek do analizy za granicą.

4.14 Łotwa

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	**Liczba próbek 11**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	
Suplementy diety	6	0	5*	EN 1788
Ogółem:	**6**	**0**	**5**	
Ogółem % zbadanych próbek	**55 %**	**0 %**	**45 %**	

* napromieniowanie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE

4.15 Litwa

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	**Liczba próbek 83**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	

Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	50	0	0	EN 13783
Suplementy diety	13	0	20	EN 13783
Ogółem:	**63**	**0**	**20**	
Ogółem % zbadanych próbek	**76 %**	**0 %**	**24 %**	

4.16 Luksemburg

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	**Liczba próbek 12**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	2	0	0	EN 1788
Zboża, nasiona, warzywa i owoce	1	0	0	EN 1788
Owoce (suszone)	1	0	0	EN 1788
Herbaty ziołowe/napary	3	0	0	EN 1788
Suszone grzyby lub produkty z grzybów suszonych	1	0	0	EN 1788
Herbata	1	0	0	EN 1788
Suszone warzywa i produkty warzywne	2	0	0	EN 1787
Produkty drożdżowe	1	0	0	EN 1788
Ogółem:	**12**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.17 Węgry

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	**Liczba próbek 60**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	60	0	0	EN 1788
Ogółem:	**60**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.18 Malta

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	**Liczba próbek 20**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	
Kawa	2	0	0	EN 13751
Ryby i produkty rybne	2	0	0	EN 13751
Żabie udka	1	0	0	EN 13751

Czosnek	1	0	0	EN 13751
Herbaty ziołowe/napary	2	0	0	EN 13751
Miód i inne produkty pszczele	1	0	0	EN 13751
Makaron błyskawiczny typu noodle	2	0	0	EN 13751
Suszone grzyby lub produkty z grzybów suszonych	1	0	0	EN 13751
Mięso drobiowe	3	0	0	EN 13751
Krewetki i przekąski (smażone)	1	0	0	EN 13751
Produkty wędliniarskie	1	0	0	EN 13751
Zupy	1	0	0	EN 13751
Herbata	2	0	0	EN 13751
Ogółem:	**20**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.19 Niderlandy

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	**Liczba próbek 373**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	
Produkty zbożowe	34	0	0	EN 1788; EN 13751
Ryby i produkty rybne	19	0	0	EN 1788; EN 13751
Suplementy diety	52	0	9*	EN 1788; EN 13751
Owoce (suszone)	36	0	0	EN 1788; EN 13751
Inne	6	0	0	EN 1788; EN 13751
Mięso drobiowe	23	0	0	EN 1788; EN 13751
Sałatki, dania makaronowe i zupy	40	0	0	EN 1788; EN 13751
Nasiona	35	0	0	EN 1788; EN 13751
Specjalne mieszanki ziołowe	57	0	2*	EN 1788; EN 13751
Przyprawy korzenne i aromaty	34	0	0	EN 1788; EN 13751
Suszone warzywa i produkty warzywne	22	0	0	EN 1788; EN 13751
Preparaty witaminowe	4	0	0	EN 1788; EN 13751
Ogółem:	**362**	**0**	**11**	
Ogółem % zbadanych próbek	**97 %**	**0 %**	**3 %**	

* niezgodności w postaci napromieniania w niezatwierdzonych jednostkach lub braku oznakowania

4.20 Austria

Środki spożywcze	**Liczba próbek 134**	**Zastosowana metoda**

analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	CEN
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	46	0	0	EN 1788; EN 13751
Mięso drobiowe	62	0	0	EN 1786
Sosy i zupy (w proszku)	24	0	2*	EN 1788; EN 13751
Ogółem:	**132**	**0**	**2**	
Ogółem % zbadanych próbek	**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* błędne oznakowanie

4.21 Polska

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 246			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	9	0	0	EN 13751
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	1	0	0	EN 1786
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	57	0	0	EN 1788
Jagody	1	0	0	EN 1787
Sery zawierające przyprawy korzenne/zioła	7	0	0	EN 1788
Ser biały	1	0	0	EN 1788
Kawa	1	0	0	EN 1788
Skorupiaki lub mięczaki (mrożone)	2	0	0	EN 1788
Skorupiaki, małże, omułki i inne zwierzęta wodne, w tym produkty z nich uzyskane	1	0	0	EN 1788
Owoce suszone	17	0	0	EN 13708
Owoce suszone	2	0	0	EN 1788
Ryby i produkty rybne	9	0	0	EN 1786
Ryby i owoce morza (suszone)	2	0	0	EN 1788
Żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego	1	0	0	EN 13751
Żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego	1	0	2	EN 1788

Suplementy diety	5	0	0	EN 13751
Suplementy diety	6	1	0	EN 1788
Żabie udka	1	0	2	EN 1786
Owoce (świeże)	1	0	0	EN 1784
Owoce (świeże)	3	0	0	EN 1788
Owoce (tropikalne)	3	0	0	EN 1784
Owoce (tropikalne)	1	0	0	EN 1787
Owoce (tropikalne)	8	0	0	EN 1788
Czosnek	1	0	0	EN 13751
Czosnek	1	0	0	EN 1787
Czosnek	10	0	0	EN 1788
Herbaty ziołowe/napary	7	0	0	EN 13751
Mięso	2	0	0	EN 1784
Mięso i produkty mięsne	1	0	0	EN 1784
Mięso (z wyjątkiem drobiu i dziczyzny)	1	0	0	EN 1784
Mięso (z wyjątkiem drobiu i dziczyzny)	1	0	0	EN 1786
Mięso (z różnych ptaków, kangurze, zajęcze)	1	0	0	EN 1784
Mięso (z różnych ptaków, kangurze, zajęcze)	4	0	0	EN 1786
Produkty mięsne (z wyjątkiem kiełbas)	1	0	0	EN 1786
Mleko i produkty mleczne	1	0	0	EN 1788
Orzechy	2	0	0	EN 1786
Orzechy	20	0	0	EN 1787
Inne	1	0	0	EN 13708
Inne	1	0	0	EN 13751
Inne	5	0	0	EN 1788
Nasiona roślin strączkowych	3	0	0	EN 1788
Papryka czerwona	1	0	0	EN 1788
Sosy i zupy (w proszku)	11	0	0	EN 1788
Krewetki	7	0	0	EN 1788
Zupy	5	0	0	EN 1788
Herbata	11	0	0	EN 13751
Suszone warzywa i produkty warzywne	1	0	0	EN 1788
Warzywa (świeże)	2	0	0	EN 1788
Ogółem:	**241**	**1**	**4**	
Ogółem % zbadanych próbek	**98 %**	**0 %**	**2 %**	

4.22 Portugalia

Środki spożywcze	**Liczba próbek 49**	**Zastosowana**

analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	metoda CEN
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	4	0	0	EN 13751
Suplementy diety	18	0	2	EN 13751
Herbata	4	0	0	EN 13751
Ekstrakty warzywne (suszone)	7	0	0	EN 13751
Części roślin (korzenie, liście laurowe)	7	0	0	EN 13751
Mrożone małże (z muszlami)	7	0	0	EN 13751
Ogółem:	**47**	**0**	**2**	
Ogółem % zbadanych próbek	**96 %**	**0 %**	**4 %**	

4.23 Rumunia

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 105			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	68	0	1*	EN 1788; EN 13751
Suplementy diety	4	0	0	EN 13751
Herbaty ziołowe/napary	10	0	0	EN 13751
Nasiona	6	0	0	EN 13751
Herbata	11	0	0	EN 13751
Suszone warzywa i produkty warzywne	5	0	0	EN 13751
Ogółem:	**104**	**0**	**1**	
Ogółem % zbadanych próbek	**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* napromieniowanie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE

4.24 Słowenia

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 21			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	14	0	0	EN 1788; EN 13751
Herbata	7	0	0	EN 13751
Ogółem:	**21**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.25 Słowacja

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 23			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	15	1	0	EN 1784; EN 1788
Sery (dojrzewające)	2	0	0	EN 1784
Orzechy	5	0	0	EN 1784
Ogółem:	**22**	**1**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek	**96 %**	**4 %**	**0 %**	

4.26 Finlandia

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 254			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	119	3	8*	EN 1788 dla potwierdzenia; EN 13751
Jagody	6	0	0	EN 13751
Żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego	4	0	2**	EN 1788 dla potwierdzenia; EN 13751
Suplementy diety	35	0	13**	EN 1788 dla potwierdzenia; EN 13751
Herbaty ziołowe/napary	11	1	1**	EN 1788 dla potwierdzenia; EN 13751
Inne (składniki sosów, żywności itp.)	26	0	7**	EN 1788 dla potwierdzenia; EN 13751
Herbata	17	0	0	EN 13751
Suszone warzywa i produkty warzywne	1	0	0	EN 13751
Ogółem:	**219**	**4**	**31**	
Ogółem % zbadanych próbek	**86 %**	**2 %**	**12 %**	

* błędne oznakowanie, napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE

** napromienianie niedozwolone

4.27 Szwecja

W 2012 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania produktów do obrotu

4.28 Zjednoczone Królestwo

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek 323			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	156	5	3*	EN 1788; EN 13751
Produkty zbożowe	3	0	0	EN 13751
Zboża, nasiona, warzywa i owoce	2	0	0	EN 13751
Skorupiaki, małże, omułki i inne zwierzęta wodne, w tym produkty z nich uzyskane	1	0	0	EN 13751
Aromatyzowany kuskus	1	0	0	EN 13751
Cukier puder z dodatkami smakowymi lub środkami aromatyzującymi	1	0	0	EN 13751
Suplementy diety	26	3	1.	EN 1788; EN 13751
Owoce (suszone)	2	0	0	EN 13751
Soki owocowe	1	0	0	EN 13751
Owoce (świeże)	1	0	0	EN 13751
Czosnek	13	0	0	EN 13751
Herbaty ziołowe/napary	5	0	0	EN 13751
Przyprawy w paście i pasty ziołowe	7	0	0	EN 13751
Zioła i przyprawy (świeże)	4	0	0	EN 13751
Makaron błyskawiczny typu noodle	40	4	7*	EN 1788; EN 13751
Posiłki i dania (gotowe)	3	0	0	EN 13751
Orzechy	1	0	0	EN 13751
Ryż	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Sosy i zupy (w proszku)	21	1	7.	EN 1788; EN 13751
Nasiona	1	0	0	EN 13751
Suszone warzywa i produkty warzywne	0	0	1*	EN 1788; EN 13751
Warzywa (świeże)	1	0	0	EN 13751
Ogółem:	**291**	**13**	**19**	
Ogółem % zbadanych próbek	**90 %**	**4 %**	**6 %**	

* błędne oznakowanie lub napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE.

** napromienianie niedozwolone, błędne oznakowanie, napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE

5. STRESZCZENIE

Sprawozdanie dotyczy okresu od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. Zawiera ono kompilację informacji przekazanych Komisji przez 27 państw członkowskich.

W 2012 r. w 13 państwach członkowskich działały 24 jednostki przeprowadzające napromienianie, zatwierdzone zgodnie z art. 7 ust. 2 dyrektywy 1999/2/WE. Nie zatwierdzono żadnej nowej jednostki przeprowadzającej napromienianie. Nie zamknięto żadnej zatwierdzonej jednostki przeprowadzającej napromienianie. W 2012 r. w pięciu jednostkach nie przeprowadzono napromieniania żywności.

Ogółem działaniu promieniowania jonizującego w państwach członkowskich poddano 7972 tony produktów, z czego 91 % zostało napromienionych w trzech państwach członkowskich: Belgii (64,7 %), Niderlandach (18,5 %) i Francji (7,7 %). Wśród produktów poddanych napromienianiu największą część stanowią żabie udka (36 %), drób (35 %) oraz suszone zioła aromatyczne i przyprawy korzenne (15 %). Ogólna ilość produktów poddanych napromienianiu w UE nieznacznie spadła w stosunku do roku 2011, kiedy to poddano napromienianiu 8 067,5 tony.

Dwadzieścia siedem państw członkowskich przekazało informacje dotyczące kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu. Pięć państw członkowskich nie przeprowadziło w 2012 r. żadnych kontroli analitycznych w ramach kontroli i inspekcji urzędowych.

W 22 państwach członkowskich pobrano w sumie 5 182 próbki, z czego 66 % w trzech państwach członkowskich (52,4 % w Niemczech, 7,2 % w Niderlandach oraz 6,2 % w Zjednoczonym Królestwie). 4 979 próbek (96,1 %) było zgodnych z przepisami dyrektywy, 123 próbki (2,4 %) były niezgodne z przepisami, a 80 próbek (1,5 %) dało niejednoznaczne wyniki. Dwie główne przyczyny niezgodności przebadanych próbek z przepisami to nieprawidłowe oznakowanie i zakazane napromienianie; innym powodem niezgodności z przepisami było napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE. Przyczyny niezgodności z przepisami są podane w każdej tabeli z danymi na temat badań przeprowadzonych w każdym państwie członkowskim.